

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Valstybės įmonei Registrų centrui

2021-

Nr. (37.10-81Mr)-3-

DĖL VALSTYBĖS LŪKESČIŲ, SUSIJUSIŲ SU VALSTYBĖS ĮMONE REGISTRŲ CENTRU

Šiuo raštu dėl valstybės lūkesčių (toliau – Raštas) išsakomi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) lūkesčiai dėl valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Įmonė, Registrų centras) veiklos ir valstybės siekiami tikslai Įmonėje. Raštas turėtų tapti pagrindu nustatyti Įmonės finansinius ir nefinansinius ilgalaikius (strateginius) ir trumpalaikius (taktinius) tikslus. Raštas nėra teisinis įpareigojimas ir yra skirtas Įmonės ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos bendradarbiavimui skatinti. Raštas atnaujinamas ne rečiau kaip kas ketverius metus.

Šiuo Raštu Ekonomikos ir inovacijų ministerija nesiekia apriboti ar be reikalo išplėsti Įmonės ir jos valdymo organų teisių ir pareigų. Įmonė ir jos valdymo organai pirmiausia privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Įmonės įstatais, kitais Įmonės savininko priimtais sprendimais, gerąją įmonių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimtus sprendimus. Įgyvendindami šiuo Raštu išsakytus lūkesčius, Įmonės valdymo organai privalo vadovautis protingumo, atsakomybės, skaidrumo, naujovių ir atvirumo permainingoms, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

ĮMONĖS PASKIRTIS, VEIKLOS KRYPTYS

Įmonės pagrindinė paskirtis – tvarkyti valstybės registrus ir valstybės informacines sistemas.

Įmonės pagrindinė veikla:

- viešųjų paslaugų teikimas ir valstybės pavestų specialiųjų įpareigojimų vykdymas (objektų ir (arba) faktų registravimas tvarkomuose registruose ir duomenų teikimas);
- informacinių sistemų (toliau – IS) kūrimas, vystymas ir tvarkymas.

Įmonė taip pat gali teikti komercines paslaugas, jei jas teikiant neatsiras ir (ar) nebus sudarytos prielaidos atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams.

VALSTYBĖS SIEKIAMAI TIKSLAI ĮMONĖJE

Registrų centras per vykdomą pagrindinę veiklą įgyvendina valstybės tikslą – sudaryti galimybes visose veiklos srityse efektyviai naudoti šiuolaikinių informacinių technologijų priemonėmis pagrįstus oficialios informacijos apie svarbiausiuosius šalies objektus šaltinius priimant sprendimus, garantuoti prieinamą ir patikimą viešąją informaciją, todėl pagrindinis Įmonės siekis turėtų būti tinkamas valstybės registrų ir valstybės informacinių sistemų, kurių tvarkytoja yra Įmonė, kūrimas, tvarkymas, plėtra, o ne pelno iš pagrindinės Įmonės veiklos siekimas.

Įmonė didžiausią dėmesį turi skirti valstybės pagrindiniams registrams tvarkyti įgyvendindama:

- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą;
- Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą;
- Lietuvos Respublikos hipotekos registro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos turto arešto aktų registro įstatymą;
- Lietuvos Respublikos sutarčių registro įstatymą.

Kadangi Registrų centras yra valstybės įmonė, Įmonė privalo vykdyti veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus, taip didindama visuomenės pasitikėjimą Įmone ir stiprindama Įmonės reputaciją.

VEIKLOS LŪKESČIAI IR VERTINIMAS

Įmonė, atsižvelgdama į Valdymo koordinavimo centro teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi siekti, kad Valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu ir ypatingą dėmesį skirti šiems lūkesčiams:

Valstybės registrų bei IS vystymas valstybės ir visuomenės poreikiams. Kadangi nemaža dalis valstybės registrų bei IS buvo sukurti prieš daug metų ir jų architektūra neatitinka šiandienos poreikių, Įmonė turi įvertinti modernių technologinių sprendimų sistemoms ir registrams tobulinti skirtą rinką ir parengti registrų ir IS architektūros projektą, kuris turės tapti darnia visos valstybės valdomų IS ir registrų sistemos dalimi. Nauja architektūra turi užtikrinti nuoseklų valstybės valdomų registrų bei IS integravimą, stabilų jų veikimą bei leisti kurti naujas integruotas paslaugas. Įmonė, suderinusi ir patvirtinusi naują architektūros projektą, turi imtis reikalingų veiksmų, siekdama jį nuosekliai įgyvendinti ir taip modernizuodama IT sprendimus.

Vykdamt nuolatinį valstybės registrų bei IS vystymą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo veiksmų planą ir gavus valdytojų pritarimą dėl pokyčių, svarbu užtikrinti tinkamą šių sprendimų modernizavimą:

- e. pristatymo sistemos (siekiant padaryti prieinamą visuotinį vienodą ir įrodomąją galią turintį elektroninį komunikavimą su valstybe);
- e. sveikatos sistemos (siekiant kurti ir plėtoti integralias skaitmeninės sveikatos paslaugas, įskaitant mobilias aplikacijas, bei užtikrinti išankstinės pacientų registracijos informacinės sistemos (IPR IS) naudojimą nacionaliniu lygiu, taip pat įgyvendinti reikalingas organizacines ir technines priemones, skirtas e. sveikatos sistemoje esantiems duomenims panaudoti).

Atviri duomenys ir duomenų saugumas. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo veiksmų planą, Įmonė turi siekti maksimalaus galimo duomenų atvėrimo, kuris leidžiamas teisės aktais. Iki 2023 metų turėtų būti atverti visi pagrindinių registrų duomenys (jei jų atvėrimo neapriboja teisės aktai). Atsižvelgdama į prioritetus, Įmonė turi inicijuoti reikiamus teisės aktų pakeitimus (juos suderinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija), reikalingus papildomiems, rinkai aktualiems duomenų rinkiniams atverti, bei su Ekonomikos ir inovacijų ministerija suderinti dėl duomenų teikimo negautų pajamų kompensavimo modelį.

Įmonė turi užtikrinti maksimalų valstybės registrų bei IS prieinamumą ir duomenų saugumą. Nuo 2023 m. turi būti užtikrintas ne žemesnis kaip 99,5 proc. sistemų prieinamumo rodiklis, o vienos ištinio neveikimo prastovos laikas neturi viršyti 6 valandų.

Klientų aptarnavimas, paslaugų teikimas ir įmonės reputacija. Įmonė turi pagerinti teikiamų paslaugų prieinamumą, patogumą, paslaugų teikimo kanalų įvairovę, kokybę, paslaugų suteikimo greitį ir darbuotojų paslaugumą.

Įmonė ypatingą dėmesį turi skirti paslaugų ir veiklų efektyvumo didinimui ir maksimaliai išnaudoti skaitmeninio galimybes:

- iki 2022 metų pabaigos ne mažiau kaip 95 proc. paslaugų turėtų būti pasiekiamos elektroniniais kanalais, vengiant klientų perteklinių veiksmų reikalavimo, ieškant proaktyvaus paslaugų teikimo galimybių. Jei teisės aktai nenustato kitaip, skaitmenizuotos paslaugos turi būti visiškai interaktyvios, jų teikimo metu neturi būti prašoma papildomai pateikti popierinius dokumentus ar naudoti pdf failus (Įmonė taip pat turi įvertinti teisinį reglamentavimą ir, esant pagrįstiems argumentams, siūlyti keisti teisės aktus, kuriuose nustatyta prievolė teikti popierinius dokumentus ar pdf formatu);
- skaitmenizuojami Įmonės vidiniai procesai, atsisakoma popierinių dokumentų ir pan.

Didinant teikiamų paslaugų apimtį elektroniniais kanalais, svarbu subalansuoti veiklos efektyvumą ir suteikti patogų paslaugų prieinamumą, todėl nuolat turi būti peržiūrimas ir optimizuojamas padalinių tinklas.

Įmonė palaipsniui turi pradėti klientams teikti visas paslaugas (ir elektroniniais kanalais, ir aptarnaujant tiesiogiai ar telefonu) ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o nuo 2023 m. visiškai užtikrinti tokią galimybę. Viešojo administravimo subjektams paslaugos teikiamos lietuvių kalba.

Svarbu kurti bei vystyti naujas inovatyvias paslaugas, kuriančias naudą visuomenei, verslui bei valstybei, pvz., elektroninės atpažinties ir patikimumo elektroninėje erdvėje priemonių vystymas, 3D kadastro žemėlapiai ir pan.

Klientų aptarnavimo kokybė turėtų būti kasmet matuojama pagal Klientų palankumo rodiklį (angl. *Net Promoter Score*), kuris nuo 2021 m. turėtų būti ne mažesnis kaip 35. Taip pat ypatingas dėmesys turi būti skiriamas įmonės reputacijai kurti pagal atskiras interesų grupes (klientus, visuomenę, darbuotojus).

Ekonomiškas ir efektyvus išteklių naudojimas. Įmonė turi:

- subalansuoti pajamas ir išlaidas – nuolat peržiūrėti atlygio ir (ar) įkainių sistemą, kuri užtikrintų sąžiningą kaštų ir naudos paskirstymą;
- mažinti kaštus ir optimizuoti sąnaudas.

Be kita ko, iki 2022 m. su Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi būti suderintas Įmonės teikiamų paslaugų kainodaros modelis, kuriuo būtų apibrėžta, kaip pajamomis iš pagrindinės veiklos paslaugų bei kitu galimu finansavimu būtų padengtos įmonės sąnaudos ir užtikrinta registrų ir (ar) informacinių sistemų plėtra ar modernizavimas, jei atitinkamų registrų (informacinių sistemų) nuostatuose numatyta finansavimo galimybė juos (jas) kurti ir (ar) modernizuoti naudojant registro (informacinės sistemos) tvarkytojo lėšas.

Finansiniai lūkesčiai. Kadangi Registrų centro vykdomos pagrindinės veiklos tikslas yra ne pelno siekimas, o tinkamas jai perduotos funkcijos – valstybės pagrindinių registrų tvarkymas – atlikimas, Įmonė turi identifikuoti vykdomus specialiuosius įpareigojimus, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas, ir atskirai vertinti jų finansinius rezultatus. Įmonės valdyba turi formuoti Įmonės veiklos strategiją taip, kad pagrindinė Įmonės veikla būtų nenuostolinga (nuosavo kapitalo grąža ROE>0), o komercinės veiklos ROE turi būti ne mažesnė nei rinkos vidutinė (Įmonė turėtų konsultuotis su valstybės valdomų įmonių Valdymo koordinavimo centru dėl šio rodiklio).

Įmonės teisinis statusas. Atsižvelgiant į Valstybės valdomų įmonių pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planą, 2021 metais atlikti detalią galimybių analizę (pagal poreikį pasitelkiant nepriklausomus ekspertus ir (ar) užsienio patirtį) dėl Įmonės pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinį asmenį. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai priėmus sprendimus dėl pertvarkymo

krypties, įgyvendinti sutartus pokyčius. Vykdam analizę, įvertinti panašias funkcijas atliekančių institucijų konsolidavimą, prisidedant prie valstybės lėšų taupymo.

Darnumo politikos vystymas ir socialinė atsakomybė. Įmonė savo veikla turi užtikrinti orias darbo sąlygas darbuotojams. Taip pat vykdydama veiklą turi ne tik atitikti šiuolaikinius poreikius nekeldama pavojaus ateities kartų gerovei, bet ir inicijuoti priemones, skatinančias visuomenę ir viešąjį sektorių prisidėti prie darnaus vystymosi.

ATSKAITOMYBĖ

Įmonė turi teikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ne tik galiojančiuose teisės aktuose ar Įmonės įstatuose nurodytus dokumentus ar jų kopijas, bet ir valdybos posėdžių protokolus ir su jais susijusią medžiagą, taip pat informaciją apie esminius įvykius ir esamas rizikas.

Įmonės valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Ekonomikos ir inovacijų ministerija tikisi, kad valdyba iš anksto informuos ne tik apie esminius sprendimus, bet ir apie kitus potencialiai su savininko interesais susijusius svarbius sprendimus:

- potencialius valdybos narių interesų konfliktus;
- potencialius teisinius ginčus;
- galimą Įmonės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimą;
- grupės darbuotojų atleidimo grėsmę;
- planuojamą stambų įsigijimą ar pardavimą;
- galimą žalą visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- pranešimus spaudai, kuriuos turėtų komentuoti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovai;
- bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;
- planuojamą paramos teikimą;
- kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Įmonės veiklos tęstinumui.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija tikisi, kad Įmonė taps pavyzdžiu viešojo sektoriaus subjektams, kaip tinkamai vykdyti informacinių sistemų valdymo, paslaugų teikimo visuomenei ir duomenų atvėrimo veiklą.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VALSTYBĖS LŪKESČIŲ, SUSIJUSIŲ SU VALSTYBĖS ĮMONE REGISTRŲ CENTRU
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-05 Nr. 3-3181
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2021-07-05 Nr. G-102454 ()
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušrinė Armonaitė Ekonomikos ir inovacijų ministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-05 10:31
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-05 10:31
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 09:21 - 2023-12-11 09:21
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kanceliarija Dokumentai@eimin.lt Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-05 11:17
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-05 11:17
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-11-05 13:55 - 2025-11-04 23:59
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Dobilienė Dokumentų registratorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-05 11:52
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-05 11:52
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	kada-RCSRV1-CA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-04-06 15:28 - 2022-04-06 15:28
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-07-12)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-07-12 nuorašą suformavo Rūta Adamonienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-